

Bilag 6:

Personlige værnemidler med tilhørende forklaringer

HUSK! Der skal skiltes der, hvor de personlige værnemidler skal benyttes. Det er arbejdsgiverens ansvar, at skiltene opsættes, og at der instrueres i deres betydning, herunder hvor, hvornår, hvorfor og hvordan værnemidlerne skal anvendes

HUSK! Læs punkt 8 i sikkerhedsdatabladet, hvor der kan hentes oplysninger om nødvendige personlige værnemidler.

Personligt værnemiddel og skiltning	Vær opmærksom på
Generelt om personlige værnemidler	Uanset typen af personligt værnemiddel, er det vigtigt at instruere brugerne i korrekt anvendelse, korrekt aftagning og hvordan brugte værnemidler skal opbevares og bortskaffes, så forurening ikke spredes. Eksempler: <ul style="list-style-type: none"> ● En beskyttet handske skal f.eks. aftages ved forsigtig at trække den af eller rulle den af, så forurening ikke spredes til huden. ● I forhold til arbejdsmiljøloven er der bl.a. særlige regler for mærkning af epoxy- og isocyanatholdigt affald samt affald indeholdende stoffer og materialer, der er omfattet af ”bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer”. Personlige værnemidler der kasseres efter brug, er at betragte som affald.
Handsker 	Ved brug af kemikaliehandsker beskyttes huden på hænderne og underarmene. <ul style="list-style-type: none"> ● Brug altid handsker ved vådt og snavset arbejde og ved risiko for kontakt med kemikalier. ● Brug handskerne så lang tid det er nødvendigt og så kort tid som muligt. ● Hænderne skal være rene og tørre, før handskerne tages på. Brug bomuldshandsker under handskerne, så sveden absorberes. ● Brug altid puddefri handsker. ● Vælg handsker der passer til opgaven. Vær opmærksom på, at kemikaliehandsker findes i mange forskellige materialer f.eks. nitril-gummi, PVC (polyvinylklorid), butyl-gummi og viton. Materialet er helt afgørende for, hvor godt handskens beskytter mod påvirkninger fra kemikalierne. I punkt 8 i sikkerhedsdatabladet findes oplysninger om, hvilken type handskemateriale, der er velegnet som beskyttelse mod det kemikalie der arbejdes med. Vær også opmærksom på gennembrudstiden, som er den tid der går før kemikaliet trænger gennem handskematerialet og når ind til huden.

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn beskytter lunger og resten af åndedrætsorganerne mod påvirkninger fra støv, væsketåger (aerosoler), dampe og gasarter. Der er følgende specifikke krav til åndedrætsværn:

- Hvad skal medarbejderen beskyttes imod?
- Hvilke farlige stoffer er der i luften?
- Er det støv, væsketåger, dampe, gasarter eller en kombination?
- Hvor lang tid tager arbejdet?
- Hvor fysisk belastende er arbejdet?
- Arbejdes der med kodenumererede produkter (MAL-koder)?
- Er der fare for iltmangel fx. i små lukkede rum?
- Bruger medarbejderne briller, hjelm og/eller høreværn?

Der findes to forskellige typer, filtrerende åndedrætsværn og friskluftforsynet åndedrætsværn.

Filtrerende åndedrætsværn

Turboudstyr

Friskluftforsynet åndedrætsværn

En filtermaske kan være en helmaske eller en halvmaske med udskifteligt filter, der kan beskytte mod forureninger. Ved brug af filtermasker filtreres luften, men man skal selv trække vejret igennem filtret.

Helmasken er den filtermaske, der beskytter bedst. Den er lettere at tilpasse til forskellige ansigtsforme så derfor er der mindre risiko for utætheder omkring masken. Den filtrerer luften og samtidig beskytter den øjnene. Men den har også ulemper. Den er tungere at bære, og den begrænser udsynet mere end de andre masker.

Halvmasken er lettere og giver et bedre udsyn end helmasken. Til gengæld er der større risiko for utætheder, hvis medarbejderen fx har skæg, rynker og/eller briller.

Filtrerende åndedrætsværn må kun bruges 3 timer om dagen når medarbejderen selv trækker vejret over filtrene.

Filtrerende åndedrætsværn beskytter mod faste partikler, men også mod væskeformige partikler (aerosoler), hvis de er godkendt efter normen EN149:2001.

Turboudstyr er en fællesbetegnelse for alle åndedrætsværn med filter, hvor medarbejderen ikke selv skal trække luften fra omgivelserne gennem filtret. I turboudstyr sørger en batteridrevet motor for at suge luften gennem filtret. Turboudstyr findes med helmaske, halvmaske, hætte, hjelm eller skærm.

Filtrerende åndedrætsværn med turboenhed (blæser) må bruges en hel normal arbejdsdag. Der skal holdes pauser, hvis længde og antal afhænger af arbejdsbelastningen og generne.

Med friskluftforsynet åndedrætsværn får man tilført luft fra en kompressor. Kompressoren skal have sit luftindtag et sted, hvor der er ren og frisk luft. Mindst én gang om året skal kompressoren have eftersyn ved en sagkyndig, så det sikres at luftkvaliteten lever op til reglerne.

Det friskluftforsynede åndedrætsværn kan bruges sammen med helmaske, halvmaske, hætte og visir, og det beskytter mod alle former for luftforurening. Det luftforsynede åndedrætsværn giver bedre beskyttelse end både filtermasker og turboudstyr. Friskluftforsynet åndedrætsværn må bruges en hel normal arbejdsdag. Der skal holdes pauser, hvis længde og antal afhænger af arbejdsbelastningen og generne.

	<p>Vælg altid friskluftforsynet åndedrætsværn i disse tilfælde:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Koncentrationen af luftforureninger er så høj, at filtre ikke beskytter tilstrækkeligt. ● Der findes ikke filtre, der kan beskytte mod stofferne i luften. F.eks. lavtkogende væsker som acetone eller stoffer der absorberes dårligt på kulfiltre, f.eks. benzin. ● Arbejdet er så fysisk belastende, at vejtrækning gennem et filter bliver svært ● Der kan ikke findes filtermasker, der slutter tæt f.eks. fordi brugeren har skæg; på grund af ansigtsform og/eller hvis der bæres briller. ● Det fremgår af kodennummeret (MAL-koden), at friskluftforsynet åndedrætsværn skal bruges. ● Hvis luftforureningens sammensætning eller koncentration er ukendt.
<p>Øjenværn</p> <p>Øjenværn påbudt</p>	<p>Brug af sikkerhedsbriller eller ansigtsskærme kan effektivt beskytte øjnene og ansigtet mod påvirkninger, som f.eks. sprøjt og stænk af farlige stoffer og materialer under transport, omhældning, åbning af emballage, rengøring, vedligehold og dosering.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Øjenværnet skal passe til medarbejderen uden at det generer. Det skal sidde fast, uden at f.eks. brillestænger klemmer og irriterer. ● Der skal være udluftningshuller, så øjenværnet ikke dugger, og huden kan ånde. Et lufttæt øjenværn bør antidug-behandles. ● Øjenværnet skal være tilstrækkeligt stort og give et klart udsyn, så man kan udføre arbejdet forsvarligt. ● Hvis medarbejderen bruger briller, skal der være plads til brillerne under øjenværnet, alternativt skal medarbejderen tilbydes øjenværn med styrke.
<p>Beskyttelsesdragt</p> <p>Beskyttelsesdragt påbudt</p>	<p>Beskyttelsesdragten skal passe til medarbejderen og opgaven. Beskyttelsesdragter fås i forskellige beskyttelsesklasser afhængig af formålet. Desuden fås beskyttelsesdragter i forskellige farver af hensyn til synligheden.</p>
<p>Sikkerhedsforklæde</p> <p>Sikkerhedsforklæde påbudt</p>	<p>Forklædet skal passe til medarbejderen og opgaven. Forklæder fås i mange udformninger og materialer afhængig af formålet med beskyttelse, bl.a. læder, gummi og plastik.</p> <p>Benyttes f.eks. når der er risiko for stænk og sprøjt fra ætsende produkter, syrer og baser.</p>
<p>Værnefodtøj</p> <p>Værnefodtøj påbudt</p>	<p>Er der risiko for at træde i kemikalier, f.eks. ved spild af syre, baser og olie, så skal der anvendes kemikaliebestandig værnefodtøj med skridhæmmende såler.</p>